

سینما را از بین برده و عربده کشی و فحاشی رواج داده اند!

گفت و گو با فرزند مومن به بهانه نمایش آنلاین فیلم «سراسر شب»

فرزاد مومن و اشتیاقش برای ساخت این فیلم راحت تأثیر قرار نداد.

«سراسر شب» با بازی الناز شاکردوست، امیر جعفری، افسانه چهره آزاد، سینا حجازی، آزاده صمدی و مهدی سلطانی؛ داستان دختری به نام مهتاب را روایت می‌کند، که بعد از خواب طولانی خواهرش مریم، سراغ داوود می‌رود که آخرین فردی است که با مریم در ارتباط بوده. تصمیمی که پای داستان‌های مختلفی را به فیلم بازمی‌کند که همه در طول شب رخ می‌دهند. از جمله داستان مناقشه برانگیز دختری که بعد از ارتباطی که با یک کارگردان داشته، دست به خودکشی زده است.

امین فرج پور، شهروند [فرزاد مومن می‌گوید: سینما را از بین برده و عربده‌کشی و فحاشی رواج داده اند! «سراسر شب» به کارگردانی فرزاد مومن این روزها به صورت آنلاین اکران شده است. فیلمی که سه سال با امتناع سینما داران از اکران بازمانده بود، آن هم تنها به این دلیل که شبیه فیلم‌های دیگر ایرانی نبود. «سراسر شب» که تنها فیلم کارنامه فرزاد مومن است که فیلمنامه‌اش را خود کارگردان نوشته، محبوب‌ترین فیلم مومن نیز هست و او این فیلم را تنها فیلم خود می‌داند که بعد از سیاه‌مشق‌هایش خلق کرده است. فیلمی چنان عزیز، که حتی میزبانی‌های بی‌حسابی هم که فیلمنامه‌اش را کاملاً تغییر داد،

نتیجه: فیلمی کاملاً متفاوت، که حالا بعد از استقبال انتقادی دوستداران سینمای مومن می‌تواند در کنار «شب‌های روشن» به عنوان محبوب‌ترین فیلم‌های کارنامه مومن به شمار آید و البته جالب اینکه این نیز مانند «شب‌های روشن» بیش از اینکه فیلمی برای مخاطب عام باشد، از نظر مخاطبان جدی ترسینما، فیلمی خاص محسوب می‌شود که توانسته به نحوی عجیب ستایش طیف وسیعی را در فضای مجازی باعث شود.

پس از تاریکی

به گفته فرزاد مومن ایده «سراسر شب» در حوالی سال ۹۰ به سراغش آمده. ایده‌ای که پس از تلفیق با رمان «پس از تاریکی» هاروکی موراکامی و بعد تر منابع الهامی مانند داستان‌های «زیبای خفته» و رمان «گرستگی» اثر کنوت هامسون، پس از مدت‌ها تلاش دشوار به جایی رسید که در سال ۹۶ نوشتنش آغاز شد و در نهایت به شکل فعلی درآمده است. شکلی که فرزاد مومن آن را سینمایی می‌نامد که دوست دارد: «سینمایی که در عین اینکه داستان تعریف می‌کند، در بند داستان نیست. سینمایی که در عین اینکه واقعی است، تخیل را هم پاس می‌دارد. سینمایی که روزمره نیست، یک بار مصرف نیست و بعد از سال‌ها به یاد می‌آید.»

یک فیلم، یک کارگردان

فرزاد مومن «سراسر شب» را نه فقط شخصی‌ترین فیلم کارنامه‌اش، که تنها فیلمی می‌نامد که ساخته: «فیلم‌هایی که تا این فیلم ساخته‌ام، فقط و فقط سیاه‌مشق‌هایی بوده‌اند که برای اینکه آماده ساخت این فیلم شوم، جلوی دوربین برده‌ام.» البته مومن فیلم‌هایی مانند «صداها» و «شب‌های روشن» را دوست داشته، اما می‌گوید که «سراسر شب» بیشترین نزدیکی را با سینمای مورد نظرش دارد: «سینمایی که ممکن است بی‌عیب هم نباشد، اما چیزی است که من از سینما می‌خواهم و تمام عمرم در حال آماده کردن خودم برای رسیدن به آن نقطه بوده‌ام.»

اکران آنلاین

«سراسر شب» بعد از سه سال به صورت آنلاین اکران شده است. اتفاقی که چندان برای فرزاد مومن راضی‌کننده نیست و او می‌گوید که این فیلم را برای نمایش روی پرده سینماها ساخته، نه برای صفحه کوچک تلویزیون - که اجازه نمی‌دهد تصویرسازی و قاب‌بندی‌های فیلم دیده شوند: «از اول هم قرار بود فیلم روی پرده بیاید، ولی چون اکران سینماها شلوغ بود، «سراسر شب» را نگه داشتیم برای

فرصتی بهتر - که با کارشنکی مواجه شدیم و فرصت نمایش از این فیلم دریغ شد و به فیلم‌هایی رسید که بیشتر معرکه‌گیری هستند تا سینما. تا اینکه بالاخره قرار شد که در حوالی نوروز پارسال فیلم را نمایش دهیم، که این بار هم کرونا و تعطیلی سینماها مانع شد و این باعث شد ما که به فکر بازگشت سرمایه سرمایه‌گذاران فیلم بودیم، تصمیم بگیریم فیلم را به صورت آنلاین اکران کنیم.»

کارنامه‌نگارنگ

فرزاد مومن کارنامه‌ای عجیب دارد. فیلمسازی که هم فیلم خاص به اصطلاح و روشنفکرانه‌ای مانند «سایه روشن»، «صداها» و «شب‌های روشن» دارد، هم کمدی‌های عامه‌پسندی مانند «پوپیک و مش ماشالله» و «چشم و گوش بسته»؛ هم درام سیاهی مانند «باج‌خور» و هم فیلم مذهبی - سفارشی مانند «جعبه موسیقی»؛ هم روایت پلیسی متعارفی مانند «آخرین بار کی سحر رو دیدی؟» و هم روایاتی مانند «هفت پرده» و «خدا حافظی طولانی». این تنوع شگفت‌انگیز را کمتر می‌توان در کارنامه یک سینماگر دید. ویژگی خاصی که فرزاد مومن آن را هدفمند و آگاهانه می‌داند: «وقتی سینما این همه ژانر متنوع دارد و فیلمسازان نیز در بقیه نقاط دنیا خودشان را محدود به کار در یک ژانر نمی‌دانند، نمی‌دانم اینجا چرا باید خودمان را محدود به این کار کسل‌کننده کنیم که مدام فیلم‌هایی شبیه به هم بسازیم. این درحالی است که فیلمسازان درست و حسابی دنیا هر فیلم‌شان در فضا و ژانری متفاوت می‌گذرد، اما چون ما اینجا سینمای واقعی نداریم، همه چیز مثل بازی و به شکل تصنعی می‌گذرد.»

سینما علی‌بی سلیقتی

نوع دیالوگ‌نویسی «سراسر شب» هم یکی از مواردی است که مورد توجه قرار گرفته. نوعی دیالوگ‌نویسی آهنگین - که شباهتی به رویه غالب سینمای سال‌های اخیر ایران ندارد. مومن می‌گوید: «دیالوگ سینمایی یعنی این. دیالوگی که شخصیت دارد و به یاد می‌ماند، وگرنه آن چیزهایی که در فیلم‌های دیگر می‌بینیم، دیالوگ نیست، جوری عربده‌کشی و فحاشی است. صحبت‌هایی که همه روزه در کوچه و خیابان می‌شنویم و دیگر قرار نیست مشابه آن بدویارها را در سینما هم بشنویم. اما چون همه چیز سینما به هم ریخته و سلیقه‌ها از بین رفته، سینمای داستانی هم تبدیل شده به یک جور مستندسازی کودکانه و این رادر همه چیزها جمله دیالوگ‌نویسی می‌بینیم.»

استرس هم گرفتیم. شب قبل از بازی استرس زیادی داشتم و مدام نگران بودم که نکند اتفاقی بیفتد و سوتی بزنم که تا آخر عمر عده‌ای مرا بخشد و حلال نکنند. با این حال سعی کردم خودم را در زمان مسابقه جمع و جور کنم و بازی را با مدیریت به پایان برسانم که فکرمی‌کنم تا حد زیادی هم موفق بودم و از این بابت خدا را شکر می‌کنم.

این استرس زیاد روی کارت‌تان در دربی تأثیرگذار نبود؟

فکرمی‌کنم این طور بود. واقعا وقتی وارد زمین شدم، سعی کردم همه چیز را فراموش کنم و بر اساس چیزهایی که می‌بینم قضاوت کنم. فقط از خدا خواستم کمک کند تا حق را به حق‌دار برسانم و اتفاق بدی رخ ندهد. دیروز هم من و همکارانم خدا را مثل همیشه در نظر گرفتیم و سعی کردیم بهترین قضاوت‌مان را با تمرکز بالا انجام بدهیم. خدا را شکر می‌کنم که بد هم کار نکردیم.

اما بعد از بازی کادر فنی و بازیکنان دو تیم اعتراض‌های زیادی به قضاوت شما داشتند...

واقعیت این است که از سوی کمیته داوران به ما اجازه نمی‌دهند که درباره صحنه‌ها صحبت کنیم. من به نظرات دوستان احترام می‌گذارم و ناراحتی بابت انتقادهایشان ندارم. مسأله مهم این بود که سعی کردم با نزدیکی به صحنه‌ها بهترین تصمیمات را بگیرم و فکرمی‌کنم گفته‌های کارشناسان داور در این باره کفایت می‌کند.

اما در طول ۹۰ دقیقه با سرمریبان دو تیم بسیار قاطعانه برخورد کردید. این تضاد نیست؟

در جریان بازی من وظیفه دارم مسابقه را کنترل کنم. به خدا قسم اگر یک درصد از مریبان استقلال و پرسپولیس دلخور باشم، آنها بیشتر از داوران در دربی تحت فشار هستند و این اعتراض‌هایی که در جریان بازی و بعد از آن انجام دادند هم به خاطر فشاری بود که تحمل می‌کردند. به هر حال نتیجه دربی می‌تواند سرنوشت یک مربی را تغییر بدهد، به همین علت حق می‌دهم بعد از بازی هم اعتراض‌هایی انجام بشود.

از عملکرد خودتان در دربی راضی هستید؟

من وجدانم راحت است. کارشناسان زیادی هم تصمیماتم را تأیید کردند و خیلی‌ها به حمایت پرداختند که از آنها تشکر می‌کنم. بعد از بازی استرس آن را داشتم که اشتباهی کرده باشم که غیرقابل بخشش باشد، اما خدا را شکر که نظرات کارشناسان را همه دیدند و خودم هم تصوری‌کنم عملکرد خوبی داشتم.

از توهین‌هایی که در فضای مجازی هم به شما شد، دلخور نیستید؟

دلخور که هستم، اما چه می‌شود کرد؟ ما وقتی لباس داور برتن کرده‌ایم، همه چیز را به جان خریدیم. دیگر عادت کرده‌ایم بعد از هر بازی یک عده بچه ۱۶، ۱۷ ساله بیایند و به خانواده‌مان فحاشی کنند، اینها که انسان‌های فهیم نیستند. آدم فهیم و دارای درک مگر فحاشی می‌کند؟ اشکالی ندارد، اما نمی‌توانم آنهایی که به خانواده‌ام و وزن و بچه‌ام فحاشی کردند، حلال کنم.

راستی؛ اضافه وزن‌تان هم در طول دربی کمی توی چشم می‌زد...

(با خنده) دیگر سن مان بالا رفته است. اما خدا را گواهی می‌کنم که دیروز رکورد دوندگی خودم را شکستم. من سعی کردم به همه صحنه‌ها نزدیک باشم و بیشتر از توانم گذاشتم تا موفق باشم.

به زن و بچه‌ام فحش دادند، حلال‌شان نمی‌کنم

گفت و گوی «شهروند» بارضا کرمانشاهی، داور دربی ۹۴ پایتخت

از قضاوت شما در دربی شروع کنیم؛ مدت زیادی صبر کردید تا در این مسابقه داور می‌کنید.

به هر حال نمی‌شود شما بگویید قضاوت دربی مسأله مهمی نیست. طبیعتاً هر داور ایرانی آرزو دارد برای یک بار هم که شده دربی را سوت بزند و من هم دوست داشتم و این مسأله را کتمان نمی‌کنم. شرایط دربی با هر بازی دیگری در ایران فرق دارد و واقعا از اینکه بالاخره این شانس به من هم رسید، احساس غرور می‌کنم.

وقتی به عنوان داور دربی انتخاب شدید، چه حسی داشتید؟

روزی که انتخاب شدم، بار سنگینی روی شانه‌هایم بود و اگر نخواهم دروغ بگویم،

دربی شماره ۹۴ تهران عصر دوشنبه میان استقلال و پرسپولیس برگزار شد و دو تیم به تساوی ۲ بر ۲ رسیدند. در جریان این بازی مسأله‌ای از ناحیه داور و وجود داشت که بعد از سوت پایان با اعتراض شدید کادر فنی و بازیکنان دو تیم همراه شد. با اینکه کارشناسان داور در رسانه‌های مختلف تصمیمات حساس رضا کرمانشاهی را تأیید کردند، اما همچنان انتقادها در این باره وجود دارد. از سوی دیگر در فضای مجازی نیز توهین‌ها و فحاشی‌هایی به کرمانشاهی انجام شد که او را دلخور کرده است. به همین علت گفت و گویی با رضا کرمانشاهی، داور مسابقه انجام دادیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید: